N°. 38. 1846.

BREDASCHE COURANT.

STAAT- LETTERKUNDIG EN WETENSCHAPPELIJK

NIEUWS- BLAD.

Zondag 29 Maart.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 26sten Maart.

De afgevaardigden hebben het door den heer *Lacrosse* voorgesteld amendement in het wetsontwerp nopens de nationale garde verworpen, en dat ontwerp zooals de generaal *Jacqueminot* het had voorgesteld, met eene groote meerderheid aangenomen.

In de zitting van gisteren heeft de kamer de discussien voortgezet die ontstaan zijn uit de door den heer *Lanyer* gedane interpellatien opzigtelijk de steenkolenmijlen van het bassin der Loire. De heer *Lamartine* heeft daarbij, zoo in het belang der arbeidende klasse als tegen het monopolie, eene warme redevoering gehouden.

— De hertog *van Aumale* en de prins *van Saksen-Coburg* zijn den 17den dezer te Algiers aangekomen en aldaar door de troepen ingehaald; zij hebben zich terstond naar den maarschalk *Bugeaud* begeven.

— Er zijn thans nadere berigten uit Algiers van den 20sten dezer ontvangen, die in alle opzigten het reeds door den telegraaf vermelde voordeel op den Emir bevestigen. De fransche luitenant *Lacotte* en de tolk *Levy*, die krijgsgevangen bij *Abd-el-Kader* waren, en die hij op zijnen aftogt niet kon medevoeren, had hij bevel gegeven te fusilleren; zij waren door drie geweerkogels getroffen geworden, waaraan de laatste slechts weinige uren overleefd heeft. De eerste, zegt men, heeft belangrijke berigten opzigtelijk den Emir medegedeeld. Waarheen deze laatste getrokken is, is nog niet regt bekend.

— Te Dyon hebben vrij ernstige onlusten plaats gehad, ten gevolge van zamenscholingen, waaruit het geroep van *leve de Polen, weg met Guizot!* opging. Eerst den derden avond heeft de autoriteit door krachtige maatregelen die onlusten bedwongen. Ook te Metz zijn bij eene revue der nationale garde voor den burgemeester, uit den troep dezelfde kreten geslaakt.

— Het Oostenrijksch gouvernement heeft de goederen van den zich hier bevindenden prins *Czartoryski* in beslag genomen, wegens de rol die hij dezer dagen bij het openbaar vertoon der hier aanwezende Polen heeft gespeeld. Men begroot de jaarlijksche inkomsten dier goederen op 500,000 dukaten.

— De uit Madrid van den 19 ontvangen berigten zijn belangrijk. De officiële courant had den 17 de benoeming van het ministerie medegedeeld, zoodanig zamengesteld als het den vorigen dag reeds bekend was (*zie ons vorig nommer*). Het nieuwe ministerie heeft met twee gewigtige daden begonnen, waarvan de gevolgen niet te berekenen zijn. In de eerste plaats heeft het, bij besluit van den 17, de Cortes onbepaald geprorogeerd. Men hield het voor zeker, dat die maatregel zou gevolgd worden door eene geheele ontbinding der Cortes, hetgeen men te meer betreurde, daar de kamer bijna uitsluitend uit leden der gematigde partij was zamengesteld. Men verklaarde zich de prorogatie te minder, naardien zij geschied is vóór de stemming van het budget, en vóór dat het kabinet een votum van vertrouwen had bekomen, om de belastingen te heffen. — Bij een ander besluit wordt de vrijheid van drukpers voorloopig opgeheven. Gelijk men vermoeden kan, hebben die besluiten te Madrid een' allerongunstigen indruk gemaakt, terwijl men voor de gevolgen daarvan beducht was. Het was tot in den avond van den 19 rustig, doch er heerschte groote spanning in de gemoederen. Het bewind had maatregelen van voorzorg genomen. De bezetting bleef bij dag en bij nacht onder de wapenen, en vele generaals en kolonels waren vervangen.

— Ter beurze van heden waren de fondsen genoteerd: 5 pCt. 120,10; 3 pCt. 83,75; Spanje 3 pCt. 37; Rom. L. 101³/₈.

ENGELAND.

LONDEN, den 25sten Maart.

In het Lagerhuis hebben den 23sten de beraadslagingen over de tweede lezing van de graanwet eenen aanvang genomen; zij zijn den 24sten voortgezet en zouden den 26sten hervat worden. — In de zitting van het hoogerhuis van den 23sten, heeft de graaf *Grey* een voorstel gedaan om aan de Koningin een adres aan te bieden, waarbij aangedrongen werd op het nemen van meer afdoende maatregelen dan tot dusverre, ten einde eene duurzame en wezenlijke verbetering in den toestand van Ierland te verzekeren. Dit voorstel, hetwelk door den hertog *van Wellington* en lord *Brougham* levendig bestreden werd, is met 61 tegen 17 stemmen verworpen.

— Eergisteren is bij een chemist en droogist in Crawfordstreet alhier brand uitgebroken, waarbij vier bewoners van het door de vlammen vernielde huis, namelijk een man van een en dertig jaren, en drie kinderen van tusschen zeven en twee jaren, op eene jammerlijke wijze het leven verloren hebben.

— Omtrent de overwinning, door de divisie onder sir *H. Smith* op de Sheiks behaald, en den verderen staat der zaken in Indie kent men, uit de berigten, per courier van Marseille naar Boulogne, en van daar per stoomboot naar Engeland overgebragt, nog de volgende bijzonderheden:

» Genoemde divisie, met die onder kolonel *Godby* te Loodianah vereenigd, en gezamenlijk twaalfduizend man sterk, ontmoette den vijand den 28sten Januarij en trok hem tegen. De Sheiks boden een hardnekkigen en dapperen tegenstand. Eindelijk echter werd, na een hevig kanonvuur, hunne positie met storm ingenomen, en hun geheel leger, vier en twintigduizend man sterk, over de Sutlej gedreven, met achterlating van minstens vijf en zestig stukken geschut. Alzoo hebben de Sheiks, binnen den tijd van zes weken, in vier verschillende veldslagen, meer dan honderd en vijftig stukken geschut verloren. Hun verlies aan manschappen in den slag van 28 Januarij is nog niet juist bekend, maar zeer aanzienlijk. Dat der gesneuvelden en gekwetsten aan de zijde der Engelschen bedraagt ongeveer zeshonderd. De legerafdeelingen onder den gouverneur-generaal stonden nog rustig, westwaarts van Ferozopore, en de troepen der Sheiks, die aldaar zeer talrijk waren, tegen hen over. — De overmeestering van Punjaub zou niet voor in de maand October beproefd worden. — *Gholab*-singh was, den 27sten Januarij, met twaalfduizend man, uit het gebergte te Lahore aangekomen. — Uit China gaat het nieuws tot 6 Januarij, maar is onbelangrijk.

— Brieven van Jamaica zeggen dat de generaal *Parades* den generaal *Santa Anna* heeft uitgenoodigd naar Mexico terug te keeren, ten einde met hem en den generaal *Altamonte* een militair driemanschap uit te maken.

Langs denzelven weg verneemt men dat de aanvang van den strijd tusschen de Haytianen en Dominikanen op St. Domingo den 1 dezer moest aanvangen, tot welk einde wederzijds alle weerbare manschappen waren geprest. De laatstgenoemde partij scheen eenigzins aan de zegepraal te wanhopen, en had de stad St. Domingo in staat van tegenweer gesteld. Men zag een bloedigen kamp te gemoet, naardien beide partijen besloten hadden geen kwartier te geven.

— Ter Londensche beurs van den 24sten waren genoteerd: 3 pCt. gec. 95⁷/₈; 4 pCt. Ned. werk schuld 94³/₄; 5 pCt. Spaansche werk schuld 25³/₄; 3 pCt. idem 36¹/₂.

BELGIE.

BRUSSEL, den 27sten Maart.

De ministeriele combinatie door den heer *Rogier* ontworpen en waarvan hij de lijst met het ministerieel programma ll. Zondag

avond den koning aangeboden had, is geheel te niet. De koning had de voorstellen in beraad genomen en heeft Dingsdag den heer *Rogier* op Laeken ontboden, om hem te kennen te geven dat hij zich met die voorstellen niet vereenigen kon, ten gevolge waarvan alle onderhandelingen van den heer *Rogier* afgebroken waren. Naar men zegt, behooren onder de voorwaarden van den heer *Rogier*, dat de ministers ten allen tijde het regt zouden hebben om de kamers te ontbinden, dat twee reeds door de kamers aangenomen wetten zouden worden ingetrokken, en dat de ministers, wanneer het noodig zijn mogt, de ambtenaren zouden kunnen afzetten op wier medewerking zij niet konden rekenen. Het zijn deze drie voorwaarden, waaraan de Koning zijne goedkeuring geweigerd heeft.

Bij een koninklijk bevelschrift van 24 Maart, zijn de zittingen der kamers geschorst tot den 20sten April aanstaande.

Naar men zegt zouden er thans pogingen gedaan worden om een meer gematigd liberaal ministerie bijeen te brengen; de heer *Malou* zou volgens sommigen daarmede belast zijn; ook is de senateur *Dumon-Dumortier* uit Doornik herwaarts ontboden.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 28sten Maart.

De *Staats-Courant* van ll. Donderdag behelst een koninklijk besluit van den 24sten dezer, tot buiten koersstelling en inwisseling der stukken van *drie gulden*, van *tien schellingen* en van *twee gulden*, ter uitvoering der wet van 18 December 1845.

Ten gevolge van dit besluit heeft Z. Exc. de minister van finantien het volgende bekend gemaakt:

»De Minister van Finantien, als daartoe gemagtigd bij Koninklijk besluit van den 24sten Maart 1846 (*Staatsblad* nº. 12), in uitvoering van de wet van 18 December 1845 (*Staatsblad* nº. 90), brengt mits deze ter algemeene kennis:

1º. dat van Dingsdag den 14den tot Zaturdag den 18den April aanstaande, alsmede op Maandag en Dingsdag den 20sten en 21sten derzelve maand bij de Nederlandsche Bank en bij de Agenten van 's Rijks schatkist op de gewone kantoor-uren, ter inwisseling kunnen worden aangeboden:

de *stukken van drie gulden* en van *tien schellingen*, alsmede die van *twee gulden*;

2º. dat de intrekking van de voorzeide muntstukken zal plaats hebben tegen andere in omloop zijnde oude of nieuwe zilveren munten of tegen muntbiljetten, volgens de wet van den 18den December 1845 (*Staatsblad* nº. 90) daargesteld;

3º. dat bij tijdelijke ongenoegzaamheid der kassen, door de Agenten zullen worden afgegeven bewijzen op de Nederlandsche Bank te *Amsterdam*, *bij vertoon* aldaar betaalbaar als bij § 2 vermeld, of bewijzen van het Agentschap zelf, mede in dier voege betaalbaar *vijf* dagen na dato en zulks naar de keuze door de belanghebbenden bij de afgifte der specien te doen;

4º. dat de ontvangers der belastingen de inwisseling zullen bevorderen, door overneming tot den 20sten April aanstaande van de buiten koers gestelde specien, tegen andere, zooveel hunne kassen dit toelaten;

5º. dat de bovengemelde muntspecien met den 19den April aanstaande worden buiten omloop gesteld en dien ten gevolge niet meer in betalingen voor de schatkist zullen aangenomen worden, noch door de ingezetenen zullen behoeven te worden aangenomen.

— Bij Koninklijk besluit van den 24sten dezer, is aan den heer minister van Staat mr. *A. van Gennep*, op zijn daartoe gedaan verzoek, een eervol ontslag toegestaan als lid van de Eerste Kamer der Staten-Generaal; terwijl bij een ander besluit, mede van die dagteekening, tot lid van dezelve Kamer is benoemd de heer *H. C. van der Houven*, staatraad in buitengewone dienst.

— In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van ll. Woensdag zijn de beraadslagingen gehouden over het ontwerp van wet tot het verleenen van eene buitengewone bijdrage aan de Maatschappij van weldadigheid.

Het woord daarover hebben gevoerd: de heer *Telting*, die wel niet ongenegen was om de aangevraagde *ƒ* 80000 te verleenen, maar wenschte de verzekering van den minister te erlangen, dat de finantiele toestand der maatschappij van weldadigheid weldra op een duurzamen voet worde geregeld; de heeren *Heloma* en van *Goltstein*, die hetzelfde verlangen uiten, waarvan de eerste voor ditmaal voor het aanhangig ontwerp wilde stemmen, terwijl de laatste de inlichtingen des ministers zou afwachten. De minister van binnenlandsche zaken *ad interim*, heeft het ontwerp verdedigd en de noodzakelijkheid van het verleenen der aangevraagde subsidie betoogd, terwijl hij omtrent de verdere regeling van de zaken der Maatschappij te kennen gaf, dat zulks met andere gewigtige aangelegenheden tot de taak van zijnen bepaalden opvolger zal behooren.

De beraadslaging gesloten verklaard zijnde, wordt het ontwerp in hoofdelijke omvrage gebragt en met algemeene stemmen, op ééne na (die van den heer *Telting*), aangenomen.

Vervolgens is aan de orde van den dag de beraadslaging over het ontwerp van wet, houdende verhooging van hoofdstuk IX A (Finantien) der Staatsbegrooting over 1846.

Geen der leden daarover het woord vragende, wordt de voordragt zonder eenige beraadslaging en met algemeene stemmen aangenomen.

Beide ontwerpen zullen op de gebruikelijke wijs aan de Eerste Kamer worden verzonden.

— In de zitting van Donderdag heeft de centrale afdeeling haar algemeen verslag uitgebragt over de twee volgende ontwerpen van wet, als: 1º. tot opheffing van het fonds voor den landbouw; 2º. tot opheffing van dat voor de nationale nijverheid.

Wordt besloten, den dag der beraadslagingen over deze ontwerpen in eene volgende zitting te bepalen.

Aan de orde van den dag zijn de beraadslagingen over het voorstel der commissie tot herziening van het reglement van orde.

Er ontstaat alvorens eenige discussie over de wijs, waarop die beraadslaging moet plaats hebben, waaraan de heeren *de Kempenaer*, *Luzac*, *van Heemstra*, *van Goltstein*, *Verwey-Mejan*, *van Twist* en *Kniphorst* deel nemen.

Tot de algemeene beraadslagingen zelve overgegaan zijnde, hebben de heeren *Boreel*, *Luzac*, *van Golstein* en *de Kempenaer* het voorstel der commissie bestreden, op grond dat, naar hunne meening, de commissie in hare taak niet ver genoeg was gegaan; dat het hier niet moest gelden wijziging van eenige artikelen, maar eene algeheele herziening van het reglement.

De heeren *den Tex*, *Schooneveld* en *Gevers* hebben dat gevoelen bestreden, en het voorstel der commissie verdedigd.

De heeren *Faber van Riemsdijk* en *van Twist* hebben, als leden der commissie, mede het voorstel verdedigd.

Ten slotte wordt in omvraag gebragt, of de Kamer zich met de algemeene strekking van het voorstel der commissie vereenigt, en of men alzoo met de verdere behandeling der artikelen zal voortgaan.

Met 46 tegen 7 stemmen wordt dit *bevestigend* beslist.

Tegen hebben gestemd de heeren: *de Kempenaar*, *Wichers*, *van Goltstein*, *van Heemstra*, *Storm*, *Luzac* en *Anemaet*.

Werd vervolgens besloten tot de behandeling der artikelen in de volgende zitting over te gaan.

— De Tweede Kamer der Staten-Generaal heeft zich in hare zitting van gisteren bezig gehouden met over de wijzingen, door de daartoe benoemde Commissie in het Reglement van Orde dier Vergadering voorgesteld, te beraadslagen. Des namiddags ten half vijf ure, toen de zitting is opgeheven, om deze beraadslagingen heden ochtend voort te zetten, waren al de voorstellen der Commissie tot wijziging, tot die van het 74ste artikel van het Reglement ingesloten, aangenomen met de volgende uitzonderingen:

Een amendement van den heer *van Goltstein*, om de slotbepaling van art. 24 aldus te lezen:

»De Kamer stelt de bij haar van regeringswege ingekomen stukken in handen eener Commissie van vijf leden, ten einde daarover na onderzoek een verslag op te maken, hetwelk in de Vergadering wordt uitgebragt;"

is met 30 tegen 23 stemmen aangenomen.

Op voorstel van den heer *de Jong van Beek en Donk*, is met 44 tegen 7 stemmen tusschen de art. 33 en 34 een geheel nieuw artikel ingelascht, van dezen inhoud:

»Indien een spreker zich beleedigende uitdrukkingen jegens de Kamer of jegens zijne medeleden veroorlooft, wordt hij door den Voorzitter vermaand en tot de orde geroepen."

Op voorstel van den heer *de Man* is met 51 tegen 2 stemmen besloten tot de weglating der voorgestelde 3de alinea van art. 71, aldus luidende:

»Niemand behoeft te gelijkertijd rapporteur te zijn over meer dan drie wetontwerpen of voorstellen, tenzij dezelve in onmiddellijk verband met elkander staan."

— Bij besluiten van den 21sten en 24sten dezer, nº. 93 en 62, heeft Zijne Majesteit goedgevonden:

1º. aan den majoor *G. Leers*, plaats-majoor der 1ste klasse te Ter Neuzen, ingevolge het door hem daartoe gedaan verzoek, het pensioen toe te leggen, met vergunning om de activiteits-uniform van het wapen der infanterie, waartoe hij vroeger heeft behoord, voortdurend te dragen;

2º. den kapitein der 1ste klasse *M. Brouerius van Nidek*, van het 3de regiment artillerie, te benoemen en aan te stellen tot majoor en plaats-majoor der 1ste klasse te Ter Neuzen, en

3º. den 2den luitenant *W. F. G. L. Boellaard*, van het 1ste regiment artillerie, in zijnen rang en ancienneteit over te plaatsen bij het wapen der artillerie van het leger in Oost-Indie.

— De baron *H. B. de Roisin*, generaal-majoor op *retraite*,

voormalig adjudant des Konings, ridder der orde van het Legioen van Eer, der orde van den Nederlandschen Leeuw, van St. Wladimir van Rusland, grootkruis der orde van de Eikenkroon en oud lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, is den 21 Maart jongstleden, in den ouderdom van 60 jaren, op zijn kasteel van Rongy, overleden.

— Uit Rotterdam schrijft men:

» Naar men verneemt, is het ontwerp van het Hoofdbestuur der Nederlandsche Rijnspoorweg-Maatschappij, tot plaatsing van het hoofdstation van den Utrecht-Rotterdamschen spoorweg aan de Maas achter den Haringvliet alhier, van wege het Departement van Binnenlandsche Zaken aan de beoordeeling van het Departement van Marine onderworpen geworden, voor zooveel het belang van 's Rijks werf daarbij mogt zijn betrokken, en zal het eerstdaags, door tusschenkomst van den Staatsraad Gouverneur der provincie, aan het stedelijk bestuur en de alhier gevestigde kamer van koophandel worden overgelegd, ten einde derzelver gevoelen deswegen te vernemen."

— Uit 's Bosch schrijft men:

» Naar men verzekert zullen de werkzaamheden aan den Zeeuwsch-Noordbrabandsch-Limburgschen-spoorweg spoedig een aanvang nemen en zou daarmede het eerst van deze stad begonnen worden, eensdeels omdat men in deze provincie minder moeijelijkheden aangaande de onteigening van gronden zal vinden, anderdeels omdat daardoor te eerder die weg voor een gedeelte met den aan te leggen spoorweg van Arnhem over Nijmegen, Grave en Vegchel naar 's Bosch in verband zal kunnen worden gebragt."

— Uit Nijmegen schrijft men van den 26sten:

» Wij zijn in het zekere onderrigt dat reeds op gisteren een aanvang is gemaakt met de opnemingen en waterpassingen, tot voorloopige regeling van de rigting die men aan de spoorweglijn van 's Bosch over Grave en Nijmegen op Arnhem zal geven."

— Men verzekert, dat de stukken, betrekkelijk de zaak van den heer *K. van Hulst*, reeds bij den Hoogen Raad zijn ingekomen, en dat het door hem ingestelde beroep in cassatie alzoo weldra dienen zal.

— De uitgeefster der *Vlissingsche Courant* heeft zich den 19 dezer in hooger beroep begeven van het door de arrondissements-regtbank te Middelburg geslagen vonnis, waarbij zij, wegens het in die Courant plaatsen van voor de Tweede Kamer der Staten-Generaal beleedigende uitdrukkingen, verwezen is in eene boete van *f* 150.

— Uit Groningen schrijft men van den 26sten dezer:

» In de vorige week is hier ter stede een gruwelijk feit bedreven. De persoon *Pietro Tonini*, geboortig van Modena, oud omstreeks 25 jaren, stond sedert eenigen tijd in betrekking met den heer *N. Mertens*, gipsbeeldengieter, wonende in den Krom-Elleboog alhier, ten einde voor eigene rekening beelden bij de huizen rond te venten. Te dezer zake begaf hij zich somtijds ook naar de dorpen ten platten lande. Den 19den dezer zoude hij zich weder op reis begeven en had ook werkelijk reeds een weinig vóór zes uren 's morgens het huis van den heer *Mertens*, bij wien hij kost en inwoning had, indien hij hier ter stede verwijlde, verlaten, toen hij kort daarna in hetzelve terug keerde, uithoofde hij, zoo als hij voorgaf, zijne geldbeurs had vergeten en alzoo de kosten der reis niet konde betalen. Op voorstel van de jufvrouw *Mertens*, werd nu besloten, dat hij eerst door een ontbijt zich zoude verkwikken en alsdan, wijl reeds nu de schuit was vertrokken, de reis voorshands te voet aannemen. Maar terwijl hij zich aan den haard had nedergezet en de jufvrouw daaraan bezig was met het gereed maken der koffij, grijpt *Tonini* eensklaps eenen hamer en geeft haar daarmede niet minder dan drie slagen op het hoofd, ten gevolge waarvan zij bewusteloos en in haar bloed badende nederzeeg. Weder eenigzints tot zich zelve gekomen, en daarop zich ter achterdeure uit om hulp wendende tot hare buren, is de onverlaat inmiddels tot het vertrek doorgedrongen, waar de heer *Mertens* nog te bed lag en waar hij wist, dat de goederen van waarde zich bevonden. Vermits echter op het hulpgeschrei van de mishandelde de buren dadelijk kwamen toeschieten, is hij niet tot zijn vermoedelijk doel kunnen geraken en heeft alzoo dadelijk de vlugt genomen. Door de ijverige pogingen der policie is hij echter reeds Maandag jl. te Appingedam in hechtenis genomen. — Gelukkig is de jufvrouw thans weder in zoo verre hersteld, dat er hoop bestaat, dat de ondergane mishandeling bij haar geene noodlottige gevolgen zal achterlaten."

— Met den eersten April worden in dienst gesteld Zr. Ms. stoomschepen *Etna* en *Suriname*, beide liggende te Rotterdam, onder de bevelen van de luitenants ter zee der 1ste klasse, *J. A. C. Eschauzier* en *B. H. Staring*, eerstgemelde bestemd naar de Oost- en laatstgenoemde naar de Westindiën.

— Zr. Ms. schooner *de Adder*, luitenant ter zee 1ste klasse *Knollaert*, is den 23 dezer van Engeland ter reede van Vlissingen gekomen.

— Men schrijft uit Kolhorn (Noord-Holland), van den 17: «Heden nacht had hier, bij een' hevigen wind, een ontzettende brand plaats. Elf woningen en eenige schuren zijn daardoor vernield, en derzelver bewoners, die, met achterlating hunner goederen, met moeite het leven hebben kunnen redden, in de diepste armoede vervallen."

— Gedurende de twee jaren, dat het Britsch bijbelgenootschap hier te lande werkzaam is geweest, bedraagt het getal der door hetzelve voor zeer geringen prijs verkochte bijbels en nieuwe testamenten niet minder dan *een honderd een en twintig duizend exemplaren*.

— De hoogleeraar *H. C. van Hall*, heeft in de *Groninger Courant* van den 24 dezer medegedeeld zeer belangrijke aanteekeningen over de spoedige vermenigvuldiging van aardappelen, over het winnen van aardappelzaad en over de wijs, om uit dit zaad spoedig genoegzaam groote aardappelen te verkrijgen.

— Als eene bijzonderheid wordt uit Groningen vermeld, dat de thans te Niehove, in het wester-kwartier, staande predikant *Ningo Nienhuis Sinninghe*, die aldaar sedert 5 Januarij 1783 staat, thans in ruim negentigjarigen ouderdom, nog onafgebroken zijne geheele dienst waarneemt en de oudste der 1550 in dienst zijnde Nederlandsche hervormde gemeente is.

— Bij 's Rijks zeemagt in Oostindië hebben in December laatstleden de volgende bewegingen plaats gehad:

Het stoomschip *Hekla*, luit. 1ste klasse *J. H. Sterk*, heeft den 11den dier maand de terugreis naar Nederland aangenomen. — Het fregat *Ceres*, kapitein *J. Enslie*, is den 21sten naar Sumatra's westkust vertrokken, ter vervanging der aldaar gestationeerde korvet *Boreas*. — Het stoomschip *Bromo*, luit. 1ste kl. *A. J. de Smit van den Broeke*, is denzelfden dag naar Banjermassing vertrokken, en zou van daar een kruistogt in de wateren van Sumbawa en Balie ondernemen, om vervolgens naar Banjermassing terug te keeren. — Het fregat *Jason*, luitenant *J. F. D. Bouricius*, is van Padang naar Java teruggekeerd, om in de eerste dagen van Januarij de terugreis naar Nederland aan te nemen, en Zr. Ms. schoener *Zephyr* den 24sten te Batavia aangekomen, aan boord hebbende den commissaris-inspecteur voor Borneo, Riouw en Linga, *A. L. Weddik*.

G R A A N M A R K T.

AMSTERDAM, 27 Maart.

TARWE en ROGGE tot voorgaande prijzen afgedaan; Tarwe 128 ℔ puike bonte Poolsche *f* 345, 350; 128 ℔ dito *f* 347; 126, 127 ℔ bonte dito *f* 330, 335.

ROGGE: 121 ℔ Pruisische *f* 265; 120 ℔ Odessa *f* 248; 121 ℔ Nieuwe Deensche *f* 230; 117 ℔ oude Riga *f* 250; 114 ℔ nieuwe Drentsche *f* 210.

HAVER weinig ter veil en goed prijshoudend, 88 ℔ Fijne *f* 135.

GARST en BOEKWEIT zonder handel.

KOOLZAAD $1^1/_2$ P. vl. lager; verkocht: Vriesche 47, 49 P. vl.; op 9/v. Olie in Apil 60 P. vl.; Sept., Oct., Nov. en Dec. $52^1/_2$ P. vl.

LIJNZAAD slap; 106, 107 ℔ Egyptisch *f* 280.

RAAPOLIE slap en vooral op Mei weder lager afgegeven; op 6/w. *f* 35; Vlieg. *f* 34, $33^1/_2$; 1°. Mei *f* $32^1/_2$, $^1/_4$; Sept. *f* $30^3/_4$, 31; Oct. *f* 31; Nov. en Dec. *f* $31^1/_4$, 31, $^1/_4$.

LIJNOLIE onveranderd; op 6/w. *f* 28; Vlieg. *f* 27; 1°. April *f* 27; Mei *f* $27^1/_4$.

HENNEPOLIE op 6/w. *f* $30^1/_2$; Vlieg. *f* $29^1/_2$.

RAAPKOEKEN: de 1000 stuks *f* 74 à 78. — LIJNKOEKEN de 100 stuks *f* $9^1/_2$ à *f* 11.

MARKTPRIJZEN DER STAD BREDA,

VAN DEN 27. MAART 1846.

Het [illegible] Tarwe	van *f* 9,25 tot *f* 10,00.
Het dito dito Rogge	» » 6,90 » » 7,35.
Het dito dito Boekweit	» » 7,60 » » 7,75.
Een grof Tarwe brood, van een pond Nederl.	» 0,16.
Een ligt Tarwe-brood, van zeven oncen vijf lood Nederl.	» 0,16.
Een Fransch- of Witte--brood, van een pond Nederl.	» 0,25.
Een Rogge-brood, van 3 pond Nederl.	» 0,35.
Een Nederl. pond Tarwe-meel	» 0,32.
Een dito pond grof Tarwe-meel	» 0,16.
Een dito pond Boter	» 0,80.
Zand-aardappelen (Vat of Mudde)	» 5,00.
Het 1000 Eiken Telhout	» 2,50.
Het 1000 Droof Hout	» 2,25.
De kar Spaanders	» 3,00.
De [illegible] Struiken	» 2,65.
De 100 Mutsaard	» 3,30.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (27 *Maart*) waren genoteerd: Ned. $2^1/_2$ pCt. $60^7/_{16}$; 3 pCt. $73^1/_{16}$; 4 pCt. $94^7/_8$; Amort.-Syndik. $3^1/_2$ pCt. $89^1/_2$; Handelm. $168^1/_2$; O. Ind. Leening 4 pCt. $94^5/_8$; Aand. Rijn-Spoorw. 113; Spanje Ardoin 20; dito Onbep. St. $19^5/_8$; 3 pCt. 37; 3 pCt. Binnenl. à 6/m. $30^1/_4$; Ardoin Coupon 21; Portug. te Londen 3 pCt. $59^5/_8$; 4 pCt. $58^3/_8$; Binnenl. 5 pCt. 64; Rusland 5 pCt. $105^3/_8$; 4 pCt. bij *Hope* $90^1/_2$; Id. bij *Stiegl.* $89^1/_{16}$; Certif. van Assign. 6 pCt. $71^3/_8$; Amerika Bankact. $4^{11}/_{16}$; Oostenrijk Metall. 5 pCt. 109; $2^1/_2$ pCt. $61^1/_2$; Weenerbank bij *Goll* 5 pCt. $102^3/_4$; Braz. $84^5/_8$; Peru $19^3/_4$; Venezuela $45^1/_2$; Grenada $23^1/_4$.

Advertentiën.

*** GETROUWD.

Mr. E. DE MAN, Ez.
en
J. E. DE MAN.

BREDA, 26. Maart 1846.

Eenige kennisgeving.

*** Na de herhaalde smartelijke verliezen van onze laatste drie geliefde Panden, welke in den korten tijd van nog geen 23 maanden door den onverbiddelijken dood aan ons ouderhart ontrukt werden, heeft het ook heden den Almagtige behaagd, mijnen dierbaren Echtgenoot CORNELIS JOHANNES COENEN, na voorzien te zijn van de H. H. Sacramenten der Stervenden, in den ouderdom van 47 jaren, 6 maanden en eenen dag tot zich te roepen.

Hoe zwaar mij deze hernieuwde, bijna onoverkomelijke slag treft, zal een ieder beseffen, weshalve ik, mij van de innige deelneming ten dezen overtuigd houdende, verzoeke van Brieven van rouwbeklag verschoond te mogen blijven, zoo mede dat Familie, Vrienden en Bekenden, zoo binnen als buiten deze Stad, deze wel als bijzondere Kennisgeving gelieven aan te nemen.

BREDA, den 22. Maart 1846.

Wed. C. J. COENEN,
Geb. VERMEULEN.

De SCHILDERS- en VERWERS-AFFAIRE zal door de Wed. op den ouden voet gecontinueerd worden, ten welken einde zij zich in de gunst van het Publiek nederig aanbeveelt.

*** Een of twee bekwame **LETTERZETTERS**, van voldoende Getuigschriften voorzien, Vast Werk begeerende, vervoegen zich in persoon bij de Uitgevers dezer.

MINISTERIE VAN JUSTITIE.

PROVINCIE NOORD-BRABAND.

AANBESTEDING.

Op *Dingsdag den* 7. *April* des jaars 1846, des middags ten 12 ure, zal, onder nadere approbatie, door den Heere Staatsraad, Gouverneur van *Noord-Braband*, of bij deszelfs afwezigheid, door een der Leden van de Gedeputeerde Staten dezer Provincie, en in bijzijn van den Heere Hoofd-Ingenieur van den Waterstaat, aan het Locaal van het Gouvernement te *'s Hertogenbosch*, worden AANBESTEED:

1°. *Het doen van eenige* VERNIEUWINGEN *en* HERSTELLINGEN *aan het voormalige* HUIS VAN OPSLUITING *en* TUCHTIGING, *thans dienende tot* BURGERLIJK- *en* MILITAIR HUIS VAN VERZEKERING *te* 's Hertogenbosch, *met bijbehoorende Gebouwen, en*

2°. *Het* LEVEREN VAN EENIG MOBILAIR, *ten dienste van vermeld Gesticht, mitsgaders het* ONDERHOUDEN *van een en ander, tot en met den laatsten December* 1846, *en zulks in* twee Perceelen.

Het Bestek, waarop de bovenvermelde Aanbesteding zal plaats hebben, zal boven en behalve aan het Lokaal van het Provinciaal Gouvernement te *'s Hertogenbosch* en op het Bureau van den Heere Hoofd-Ingenieur in *Noord-Braband*, ter lezing liggen: te *'s Hertogenbosch*, in het Stads-Koffijhuis bij REGGERS; in het Nederlandsch-Koffijhuis, op de Markt; en in het Brabandsch-Koffijhuis, bij CORDENS; te *Breda* in de Zwaan, bij de Erven VERMUNT; te *Eindhoven* in den Vergulden Kop, bij de Wed. MANDERS; te *Heusden*, in het Wapen van Amsterdam; te *Gorinchem*, in den Hooiwagen; te *Woudrichem*, in den Gekroonden Zalm; te *Sleeuwijk*, in het Veerhuis, bij KLEEMAN; te *Werkendam*, in de Zwaan; te *Raamsdonk* in het Huis ten Deijl, bij W. KNAAP; te *Willemstad* in de Oranje Societeit; te *Klundert* in de Stads-Herberg; en voorts op alle zoodanige plaatsen, alwaar gewoonlijk de Bestekken van Waterstaats-werken in gemelde Provincie ter lezing gelegd worden.

Zullende des Zaturdags en Maandags vóór den dag van de Aanbesteding, aanwijzing *in loco* gedaan worden, en voorts nadere inlichtingen te bekomen zijn bij den Hoofd-Ingenieur A. DE GEUS en den Ingenieur L. RIJSTERBORGH, te *'s Hertogenbosch.*

UIT DE HAND TE KOOP:

Een sedert weinige jaren, geheel nieuw opgebouwde **HUIZINGE**, staande in het beste gedeelte der Stad *Breda*, bestaande, beneden in een ruim **PAKHUIS**, en boven tot **KWARTIER**, met acht ruime KAMERS, alle Behangen en Gestukadoord, KEUKEN met WELPOMP en verdere GEMAKKEN, ruime KELDER en groote ZOLDERS.

Te bevragen onder Letter C, bij de Uitgevers dezer; Brieven *franco.*

Mr. F. R. VAN NAERSSEN, Notaris te *Breda*, zal, voor zijne Principalen op *Maandag den* 6 *April* 1846, des avonds ten 7 ure, in het Koffijhuis *het Gouden Kruis*, bij A. BALVERS, te *Breda*, publiek Veilen en veertien dagen daarna, ter plaatse en ure voornoemd, Finaal VERKOOPEN:

1e KOOP. Een HEERENHUIS, PLEIN, TUIN en ERF, staande en gelegen te *Breda*, op de Noordzijde van de Veemarkt, gekwoteerd Lett. D, N°. 175, en kadastraal bekend Sectie B, N°. 566, ter grootte van 3 Roeden, 92 Ellen. — Te aanvaarden met 1°. November 1846, als tot dien tijd verhuurd voor *f* 275,— 's jaars.

2e KOOP. Een HUIS en ERF, staande en gelegen als voor, nevens den 1e Koop, gekwoteerd Wijk D, N°. 176, kadaster Sectie B, N°. 565, ter grootte van 68 Ellen. — Te aanvaarden met 1°. Mei 1847, als tot dien tijd verhuurd voor *f* 110,— 's jaars.

3e KOOP. Een WINKELHUIS, ACHTERHUIS, PLEIN en ERVE, van ouds genaamd *de Vijsel*, staande en gelegen op de Westzijde van de Groote Markt te *Breda*, Wijk D, N°. 15, en kadastraal bekend Sectie B, N°. 693, ter grootte van 1 Roede en 3 Ellen. — Te aanvaarden met 1°. Mei 1848, als tot dien tijd in huur voor *f* 220,— 's jaars.

Nadere onderrigting te bekomen ten Kantore van gemelden Notaris.

VERKOOPING VAN VASTE GOEDEREN,

TE *'S PRINSENHAGE.*

K. H. BODE, Notaris te *'s Prinsenhage*, zal, ten verzoeke van Mejufvrouw de Weduwe VAN RAAK, te *'s Prinsenhage*, op *Donderdag den* 16. *April* 1846, in de Herberg *de Stoomboot*, bij J. DIRKEN, **VEILEN**, en op *Donderdag den* 30. *April* 1846, in de Herberg *het Rood Hert*, bij H. SCHRAAUWEN, te *'s Prinsenhage*, **VERKOOPEN**, telkens des avonds ten 6 ure.

1e KOOP. Eene HOFSTEDE, gelegen op *Gageldonk*, onder *'s Prinsenhage*, met ZAAI-, WEILANDEN en HEIDE, Sectie G, N°s. 284, 285, 339, 342, 345, 346, 348, 349, 350, 351, 352, 353, 354 en 404, groot 16 Bunders, 3 Roeden, 90 El.

2e KOOP. Een perceel HOOILAND, gelegen als voor, op *Halderdonk*, Sectie A, N°. 352, groot 1 Bunder, 78 Roeden, 50 El.

3e KOOP. Een perceel HOOILAND, gelegen als voor, in *Strijpen*, Sectie A, N°. 372, groot 1 Bunder, 90 Roeden, 50 El.

4e KOOP. Een perceel HOOILAND, gelegen als voor, in *Strijpen*, Sectie A, N°. 373, groot 1 Bunder, 83 Roeden, 50 El.

5e KOOP. Een perceel HOOILAND, gelegen als voor, in *Kraaynest*, Sectie B, N°. 281, groot 1 Bunder, 64 Roeden, 40 El.

6e KOOP. Een perceel HOOILAND, gelegen als voor, in de *Kroeten*, Sectie C, N°. 298, groot 1 Bunder, 19 Roeden, 70 El.

7e KOOP. Een perceel WEILAND, gelegen als voor, op *Hambroek*, Sectie C, N°. 460, groot 73 Roeden, 60 El.

8e KOOP. Een perceel BOUWLAND, gelegen als voor, op *Hambroek*, Sectie C, N°. 462, groot 48 Roeden, 40 El.

9e KOOP. Een perceel HOOILAND of WEIDE, gelegen als voor, op *Hambroek*, Sectie C, N°. 463, groot 54 Roeden, 20 El.

10e KOOP. Een perceel BOUWLAND, gelegen als voor, op *Steenakker*, Sectie F, N°. 44, groot 1 Bunder, 8 Roeden, 30 El.

11e KOOP. Een perceel BOUWLAND, gelegen als voor, op *Steenakker*, Sectie F, N°. 53, groot 9 Roeden, 80 El.

12e KOOP. Een perceel HEIDE, gelegen als voor, op *Overveld*, Sectie E, N°. 136, groot 99 Roeden, 10 El.

NB. De GEKAVELDE BOOMEN blijven ten behoeve van de Verkooperesse gereserveerd, om op den *Tweeden Zitdag* afzonderlijk te worden Verkocht.

*** Is gedrukt en alom verkrijgbaar gesteld:

BRIEF AAN DEN BISSCHOP VAN DARDANIE,

Apostolischen Vicaris van Breda,

IN ANTWOORD OP DESZELFS

MANDEMENT

tegen het Verspreiden en Lezen der Heilige Schriften,

DOOR

W. F. TIDDY,

Agent van het Britsch en Buitenlandsch Bijbel-Genootschap voor België en de Nederlanden.

VIERDE DRUK,

gevolgd van het Bisschoppelijk Mandement.

PRIJS 7 CENTEN.

Bij getallen van 100 stuks, ter verspreiding, à *f* 5.50 aan de Depôts te *Amsterdam*, Keizersgracht bij de Runstraat, N°. 579, en te *Breda*, Eindstraat, N°. 23a.

Hetzelfde werkje is ook verkrijgbaar bij de verschillende Colporteurs van het Bijbel-Genootschap.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.